

SKLEPI

SKLEP KOMISIJE

z dne 21. avgusta 2013

o vzpostavitvi letnega seznama prednostnih nalog za določitev kodeksov omrežij in smernic za leto 2014

(Besedilo velja za EGP)

(2013/442/EU)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe (ES) št. 714/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do omrežja za čezmejne izmenjave električne energije in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1228/2003 ⁽¹⁾ ter Uredbe (ES) št. 715/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. julija 2009 o pogojih za dostop do prenosnih omrežij zemeljskega plina in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 1775/2005 ⁽²⁾ ter zlasti člena 6(1) uredb,

ob upoštevanju naslednjega:

OZADJE

- (1) Evropski svet je 4. februarja 2011 določil leto 2014 kot ciljni rok za dokončno vzpostavitev notranjega trga za električno energijo in plinom. Tretji energetskega sveženj je pomemben za doseganje tega cilja. Vendar so za omogočanje prostega pretoka plina in električne energije po Evropi potrebna nadaljnja prizadevanja. Kodeksi omrežij in smernice, predvideni v tretjem svežnju, bodo zagotavljali ustrezna pravila za ta nadaljnji razvoj.
- (2) Kot prvi korak pri določanju zavezujočih evropskih kodeksov omrežij mora Komisija v skladu s členom 6(1) Uredbe (ES) št. 714/2009 (v nadaljnjem besedilu: uredba o električni energiji) in členom 6(1) Uredbe (ES) št. 715/2009 (v nadaljnjem besedilu: uredba o plinu) vzpostaviti letni seznam prednostnih nalog, ki opredeljuje področja, ki jih je treba vključiti v določanje kodeksov omrežij. Pri določanju prednostnih nalog se mora Evropska komisija posvetovati z Agencijo za sodelovanje energetskih regulatorjev (v nadaljnjem besedilu: agencija ACER), z odgovornim Evropskim omrežjem operaterjev prenosnega sistema za električno energijo (v nadaljnjem besedilu: ENTSO) in drugimi zadevnimi zainteresiranimi stranmi. Ta sklep določa prednostne naloge, ki jih je na podlagi rezultata javnih posvetovanj določila Komisija.

- (3) Za načrtovanje virov je pomembno letno opredeljevanje ključnih področij za določanje kodeksov omrežij in smernic. Ko je področje prvič opredeljeno za pomembno, je treba začeti določati obseg, da se opredeli, v kolikšni meri je potrebno usklajevanje. Na ključnih področjih, na katerih se je delo v zvezi s kodeksi omrežij in smernicami že začelo, se bo delo nadaljevalo in zaključilo.

JAVNO POSVETOVANJE

- (4) Kot zahteva člen 6(1) uredbe o električni energiji in plinu, je javno posvetovanje potekalo od 2. aprila do 13. maja 2013. Komisija je prejela 22 odgovorov ⁽³⁾.
- (5) V nadaljevanju so našteje glavne splošne pripombe, prejete med javnim posvetovanjem:
 - (a) Jasno sporočilo javnega posvetovanja je bilo, da zainteresirane strani podpirajo osredotočen pristop Komisije, ki kot prednostno nalogo določa prizadevanja za doseg ključnih elementov, potrebnih za dokončno vzpostavitev notranjega energetskega trga. Zainteresirane strani menijo, da je Komisija pri svojem posvetovanju izpostavila najpomembnejše naloge za doseganje nadaljnega povezovanja notranjega energetskega trga in da letnim seznamom prednostnih nalog za leto 2014 ne bi smeli dodati drugih nalog.
 - (b) Več zainteresiranih strani poudarja pomembnost ustreznega izvajanja že sprejetih kodeksov omrežij in nekateri izmed njih pozivajo k aktivnejši vlogi Komisije in agencije ACER pri zagotavljanju skladnega izvajanja. Poleg tega zainteresirane strani zahtevajo jasnost glede prihodnjih sprememb sprejetih kodeksov omrežij in načina upravljanja. Ena od zainteresiranih strani navaja, da je nujno potreben celovit in enoten seznam opredelitev, veljaven za vse kodekse omrežij.

⁽¹⁾ UL L 211, 14.8.2009, str. 15.

⁽²⁾ UL L 211, 14.8.2009, str. 36.

⁽³⁾ Odgovori so objavljeni na spletni strani http://ec.europa.eu/energy/gas_electricity/consultations/20130513_network_codes_en.htm

- (c) Več zainteresiranih strani je poudarilo pomembnost preglednega, učinkovitega in skladnega postopka, ki zagotavlja zgodnje in tesno sodelovanje zainteresiranih strani. Omenjeno je bilo tudi, da so potrebni časovni roki za oblikovanje zanesljivih kodeksov omrežij, ki omogočajo dovolj časa za posvetovanje udeleženih akterjev. V povezavi s tem so zainteresirane strani zahtevale, da osnutke predlogov okvirnih smernic in kodeksov omrežij spremlja ustrezna ocena učinka, o kateri se predhodno posvetujejo zainteresirane strani.
- (6) V nadaljevanju so našete glavne pripombe glede letnega seznama prednostnih nalog za leto 2014 v zvezi s pravili o električnem omrežju, prejete med javnim posvetovanjem:
- (a) Več zainteresiranih strani je izrazilo zaskrbljenost, da kodeksi omrežij, ki se razvijajo, ne zagotavljajo zadostne stopnje usklajenosti na evropski ravni, in izpostavilo dejstvo, da številne odločitve (npr. o vrednostih in metodologijah) niso sprejete v samem kodeksu, temveč šele v nadaljnjem postopku odločanja/odobritve upravljavcev prenosnega omrežja in nacionalnih regulativnih organov. Zainteresirane strani se bojijo, da bi to namesto poenotenja lahko privedlo do dodatnega regulativnega sloja na evropski ravni, s čimer bi se še povečale obstoječe razlike pri upravljanju omrežja in pravilih načrtovanja trga.
- (b) Nekatere zainteresirane strani so izrazile zaskrbljenost zaradi morebitne neskladnosti med kodeksi omrežij in navedle, da se določanje več kodeksov omrežij znotraj ene okvirne smernice ni pokazalo za najučinkovitejši način določanja evropskih pravil, zaradi česar so predlagale, da se pripravi le en kodeks omrežja v skladu z ustrežno okvirno smernico. Nekatere so poudarile, da je za zagotovitev skladnosti treba skupaj pripraviti vsaj nekatere kodekse omrežij, kot so pravila glede zahtev za proizvajalce, pravila za dolgoročno (terminsko) dodeljevanje zmogljivosti, pravila za izravnavanje in pravila o zahtevah v izrednih razmerah.
- (c) Več zainteresiranih strani podpira oblikovanje pravil o usklajenih tarifnih strukturah za prenos, saj obstoječe razlike med tarifnimi strukturami pomenijo različne razmere za proizvajalce električne energije v EU, saj morajo nekateri na primer plačevati omrežne tarife, drugi pa ne.
- (d) ENTSO-E je izrazil zaskrbljenost, da letni seznam prednostnih nalog za leto 2014 ne vključuje pravil o naložbenih spodbudah, ki so bile na seznamu za leto 2013. ENTSO-E meni, da opiranje na postopek, določen v novi uredbi o smernicah za vseevropsko energetska infrastrukturo ⁽¹⁾ (v nadaljnjem besedilu: uredba TEN-E), v skladu s katerim Evropska komisija lahko izda smernice, če meni, da metodologija, ki jo morajo nacionalni regulativni organi na podlagi priporočil agencije ACER o najboljši praksi objaviti do 31. marca 2014, ne zadostuje, da bi zagotovili pravočasno izvajanje projektov skupnega interesa, ter ogroža učinkovitost celotne uredbe TEN-E.
- (7) V nadaljevanju so našete glavne pripombe glede letnega seznama prednostnih nalog za leto 2014 v zvezi s pravili o plinskem omrežju, prejete med javnim posvetovanjem:
- (a) Večina zainteresiranih strani pozdravlja uvrstitev razširitve zmogljivosti na letni seznam prednostnih nalog za leto 2014 in poudarja, da se je treba pri pripravljanju pravil temeljito posvetovati z zainteresiranimi stranmi in da morajo biti ta skladna s kodeksom omrežja za mehanizme za dodeljevanje zmogljivosti. Več zainteresiranih strani, vključno z ENTSOG, izpostavlja velik medsebojni vpliv tarifnih pravil in razširitve zmogljivosti ter potrebo po tem, da se poskrbi za usklajenost obeh področij.
- (b) Več zainteresiranih strani, vključno z ENTSOG, podpira izvedbo predhodne študije o pravilih za trgovanje v letu 2014, da bi ugotovili, ali so potrebna usklajena evropska pravila za oblikovanje produktov zmogljivosti in pogodb o zmogljivostih, kar zadeva zagotovljenost, omejitve za razporejanje in sekundarne trge. Pri določanju obsega dejavnosti se upoštevajo izkušnje, pridobljene pri izvajanju kodeksa omrežja za mehanizme za dodeljevanje zmogljivosti in izravnavanje, ter morebitni vplivi povečanja deleža obnovljivih virov na trgih z električno energijo. Ena od zainteresiranih strani predlaga izvedbo postopne analize razlik v pogodbenih pogojih in postopkih operaterjev prenosnega sistema na vsaki povezovalni točki. ENTSOG poziva k priznavanju dejstva, da so neujemanje zmogljivosti in različne ravni zagotovljenosti neizogibna posledica uporabe vhodno-izhodnih sistemov. Ena od zainteresiranih strani močno nasprotuje nadaljnjemu usklajevanju oblikovanja produktov zmogljivosti in pogodb o zmogljivostih, saj to ni potrebno in bi privedlo do nezadostne ponudbe zagotovljenih zmogljivosti ter končno do neučinkovitih naložb. Poleg tega je bilo navedeno, da pravila za trgovanje ne bi smela povečevati zapletenosti postopka izvajanja Uredbe (EU) št. 1227/2011 Evropskega parlamenta in Sveta ⁽²⁾ o celovitosti in preglednosti energetskega trga.

⁽¹⁾ UL L 115, 25.4.2013, str. 39.

⁽²⁾ UL L 326, 8.12.2011, str. 1.

- (c) Ena od zainteresiranih strani poziva k oblikovanju kodeksa omrežja za kakovost plina in kodeksa omrežja za referenčno učinkovitost, vključno s tarifami, za učinkovito in uspešno uresničitev cilja notranjega trga, pri čemer naj bi bil prvi korak, da agencija ACER naredi primerjavo vseh evropskih upravljavcev prenosnega omrežja, vključno z vsemi storitvami, ki se zagotavljajo.
- (d) Ena od zainteresiranih strani predlaga, da se na seznam prednostnih nalog vključi oblikovanje smernic za rešitev vprašanja preteklih pogodb v skladu s členom 23(1) Uredbe (ES) št. 715/2009.
- (8) Čeprav ta sklep obravnava le vzpostavitev letnega seznama prednostnih nalog za leto 2014, se je Komisija posvetovala z zainteresiranimi stranmi tudi o potrebnosti in morebitnem področju uporabe kodeksov omrežij in smernic, ki bi lahko bili ključna področja po letu 2014, da bi agencija ACER lahko predvidela določanje obsega dejavnosti v svojem delovnem programu za leto 2014.
- (9) V nadaljevanju so našteje glavne pripombe glede morebitnega področja uporabe in potrebe po kodeksih omrežij in smernicah po letu 2014 v zvezi s pravili električnega omrežja, prejete med javnim posvetovanjem:
- (a) Nekatere zainteresirane strani pozdravljajo pravila o določanju načel za presojo ustreznosti prenosnih omrežij in s tem obveznost do tretjih oseb. Druge zainteresirane strani menijo, da pravila o rezervah, mehanizmih ustreznosti in zmogljivosti niso zajeta v členu 8(6) uredbe o električni energiji in plinu ter zato niso pravno utemeljena in spadajo med pristojnosti nacionalnih vlad.
- (b) Več zainteresiranih strani zahteva pojasnilo o tem, kaj bodo vključevala pravila o operativnem usklajevanju.
- (c) Ena od zainteresiranih strani predlaga oblikovanje pravil o javnih naročilih, trgovanju in upravljanju pomožnih storitev ter vseh vrst storitev prilagajanja in zmogljivosti s splošnim ciljem razvoja evropskega trga za omrežne podporne storitve, vključno s izravnanim in vsemi vrstami storitev prilagajanja.
- (10) V nadaljevanju so našteje glavne pripombe glede morebitnega področja uporabe in potrebe po kodeksih omrežij in smernicah po letu 2014 v zvezi s pravili plinskega omrežja, prejete med javnim posvetovanjem:
- (a) Več zainteresiranih strani je menilo, da morajo biti pravila o priključitvi na omrežje in postopkih v izrednih razmerah skladna z Uredbo (EU) št.

994/2010 Evropskega parlamenta in Sveta⁽¹⁾ o ukrepih za zagotavljanje zanesljivosti oskrbe s plinom.

- (b) Zainteresirane strani so izrazile pomisleke glede področja uporabe pravil o priključitvi na omrežje v zvezi z zagotavljanjem lokacijskih signalov in niso podprle oblikovanja takih pravil.

SKLEP

- (11) Ob upoštevanju odgovorov zainteresiranih strani, ki podpirajo določanje prednostnih nalog za doseg ključnih elementov, ki so potrebni za dokončno oblikovanje notranjega energetskega trga do leta 2014, in ob priznavanju različnih ukrepov, ki so potrebni za njegovo uresničevanje, omejitve virov, dejstva, da bodo za že sprejete kodekse omrežij in smernice potrebna sredstva za njihovo ustrezno izvajanje, ter dejstva, da vključitev vsakega novega področja na letni seznam prednostnih nalog za leto 2014 morda ne bo privedla do sprejetja smernice ali kodeksa omrežja do leta 2014 –

SPREJELA NASLEDNJI SKLEP:

Člen 1

Komisija za oblikovanje usklajenih pravil o električni energiji vzpostavlja naslednji letni seznam prednostnih nalog za leto 2014:

- pravila za dodeljevanje zmogljivosti in upravljanje prezasedenosti, vključno z upravljanjem trgov, na katerih se trguje en dan pred dobavo, in enodnevnih trgov, vključno z izračunom zmogljivosti (faza sprejemanja s strani Komisije),
- pravila o priključitvi na omrežje:
 - pravila glede zahtev za proizvajalce (faza sprejemanja s strani Komisije),
 - pravila o povezavi upravljavcev distribucijskega sistema in industrijske obremenitve (faza sprejemanja s strani Komisije),
 - pravila o povezavi prenosnega sistema visokonapetostnega neposrednega toka (dokončanje kodeksa omrežja in začetek faze sprejemanja s strani Komisije),
- pravila o delovanju sistema⁽²⁾:
 - pravila o operativni varnosti (faza sprejemanja s strani Komisije),
 - pravila za načrtovanje delovanja in razporejanja (faza sprejemanja s strani Komisije),

⁽¹⁾ UL L 295, 12.11.2010, str. 1.

⁽²⁾ Pravila o operativnem usposabljanju ter o zahtevah in operativnih postopkih v izrednih razmerah bodo sledila pozneje.

- pravila o nadzoru pogostosti obremenitve in rezervah (faza sprejemanja s strani Komisije),
 - pravila o zahtevah in postopkih v izrednih razmerah (dokončanje kodeksa omrežja in začetek faze sprejemanja s strani Komisije),
 - pravila za izravnavanje, vključno z rezervno električno energijo (faza sprejemanja s strani Komisije),
 - pravila za dolgoročno (terminsko) dodeljevanje zmogljivosti (faza sprejemanja s strani Komisije),
 - pravila glede usklajenih tarifnih struktur za prenos (določanje obsega s strani agencije ACER, da se pripravi okvirna smernica ⁽¹⁾).
- pravila o vseevropskem tržnem pristopu za dodeljevanje nove prenosne zmogljivosti plina (pripravljanje osnutka spremembe kodeksa omrežja za mehanizme za dodeljevanje zmogljivosti s strani agencije ACER in ENTSOG ter vključitev ustreznih tarifnih pravil v kodeks omrežja za tarifne strukture za prenos),
 - pravila za trgovanje, povezana s tehničnimi in operativnimi določbami za storitve za dostop do omrežja ter za izravnavanje odstopanj (določanje obsega s strani agencije ACER, da bi ugotovili, ali so potrebna zavezujoča pravila EU za nadaljnjo uskladitev oblikovanja produktov zmogljivosti in pogodb o zmogljivostih, kar zadeva zagotovljenost, omejitve za razporejanje ali sekundarne trge, ob upoštevanju izvajanja smernice o postopkih upravljanja prezasedenosti in kodeksov omrežij za mehanizme za dodeljevanje zmogljivosti in izravnavanje).

Člen 2

Ker je predvideno, da bodo usklajena pravila za dodeljevanje zmogljivosti in izravnavanje sprejeta leta 2013, Komisija za oblikovanje usklajenih pravil o plinu vzpostavlja naslednji letni seznam prednostnih nalog za leto 2014:

- interoperabilnost in pravila o izmenjavanju podatkov (faza sprejemanja s strani Komisije),
- pravila glede usklajenih tarifnih struktur za prenos (priprava kodeksa omrežja s strani ENTSOG),

Člen 3

Ta sklep začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

V Bruslju, 21. avgusta 2013

Za Komisijo

Predsednik

José Manuel BARROSO

⁽¹⁾ Kar zadeva pravila o naložbenih spodbudah, uredba TEN-E, zlasti člen 13, določa pravila za zagotavljanje ustreznih spodbud za infrastrukturne projekte skupnega interesa za plin in električno energijo, za katere veljajo višja tveganja od običajnih. V povezavi s tem uredba TEN-E določa naslednje naloge:

- vsak nacionalni regulativni organ mora, kadar je to mogoče, do 31. julija 2013 agenciji ACER predložiti svojo metodologijo in merila, ki se uporabljajo za vrednotenje naložb ter z njimi povezanih večjih tveganj,
- agencija ACER mora olajšati izmenjavo dobrih praks in pripraviti priporočila do 31. decembra 2013,
- vsak nacionalni regulativni organ mora do 31. marca 2014 objaviti svojo metodologijo in merila, ki se uporabljajo za vrednotenje naložb ter z njimi povezanih večjih tveganj.

Evropska komisija se bo na podlagi prispevkov navedenih nalog odločila, ali je treba izdati pravno zavezujoče smernice.